

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Ek/1158/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125288047
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Reištetter
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2025:6125288047.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: Slovenská republika - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, so sídlom Kukorelliho 1492/1, 066 01 Humenné, IČO: 30 794 536, proti povinnému: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Darg. C. XXXX/X, XXX XX C., o vymoženie výživného, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Ek/1158/2025 zo dňa 06. 05. 2025, takto

rozhodol:

Súd sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Ek/1158/2025 zo dňa 06. 05. 2025 **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie, ktorý bol doručený súdu dňa 25. 04. 2025, domáhal od povinného vymoženie výživného na základe exekučného titulu - rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 10P/127/2024 zo dňa 23. 10. 2024, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 29. 11. 2024 (ďalej len „exekučný titul“).

2. Uznesením sp. zn. 16Ek/1158/2025 zo dňa 06. 05. 2025, vydaným vyšším súdnym úradníkom, súd návrh oprávneného na vykonanie exekúcie v časti vymoženie zameškaného výživného vo výške 35,03 EUR podľa § 53 ods. 3 písm. a) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení od 01. 04. 2017 (ďalej len „Exekučný poriadok“) zamietol.

3. V odôvodnení uznesenia vyšší súdny úradník poukázal na to, že druhým výrokom exekučného titulu súd v základnom konaní uložil povinnému povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na neplnoleté, nezaopatrené dieťa mesačne, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet oprávneného. Oprávnený návrhom na vykonanie exekúcie v spojení s opravou uplatnil nárok na vymoženie zameškaného výživného v celkovej výške 210,18 EUR, ktoré malo vzniknúť za obdobie mesiacov 11/2024 - 04/2025 ($37,53 \times 6 = 225,18$ EUR, po zohľadnení dobrovoľnej úhrady vo výške 15 EUR, v zostatkovej sume vo výške 210,18 EUR) a bežného výživného vo výške 30% životného minima na neplnoleté, nezaopatrené dieťa mesačne od mája 2025 do budúcnosti. V danom prípade výživné za mesiac november 2024 vzniklo len v alikvotnej časti zodpovedajúcim dňom odo dňa nadobudnutia právoplatnosti exekučného titulu do konca mesiaca november 2024, teda od 29.11.2024 do 30.11.2024, t. j. 2 dní, a teda nie rozsahu celého mesiaca november 2024 (teda 30 dní), tak ako to uplatnil oprávnený. T. z. výživné za mesiac november 2024: suma 30% zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené neplnoleté dieťa vo výške 37,53 EUR / 30 dní mesiaca november 2024 x 2 dôvodných dní = 2,50 EUR na jedno dieťa. A preto oprávnenému nevznikol nárok na zameškané výživné za mesiac november 2024 v celom rozsahu. Vyšší súdny úradník poukázal na to, že exekučný súd je viazaný rozhodnutím o vyživovacej povinnosti a nie postupom úradu práce, a nemôže v prospech oprávneného vymáhať viac než mu exekučný titul priznáva, a preto práve v súvislosti s obdobím, na ktoré sa vyživovacia povinnosť určuje/

upravuje, súd dal do pozornosti, že začiatok i koniec tohto obdobia sa odvíja od účinnosti úpravy vyživovacej povinnosti, o ktorej rozhoduje súd, t. j. rozhoduje o tom, od kedy (od akého dátumu/momentu) je povinný rodič zviazaný k vyživovacej povinnosti v určenej výške, pričom tento moment môže podľa skutkových okolností konkrétnej veci naviazať napríklad na konkrétny deň, na deň podania návrhu na začatie konania alebo na deň právoplatnosti rozhodnutia, ktorým rozhoduje o vyživovacej povinnosti. Pokiaľ teda súdne rozhodnutie určí, že úprava vyživovacej povinnosti nadobúda účinnosť dňom právoplatnosti rozhodnutia, znamená to, že od určeného dňa, t. j. odo dňa právoplatnosti, je povinný rodič zviazaný k vyživovacej povinnosti v zmysle súdneho rozhodnutia a v prípade, že účinnosť úpravy vyživovacej povinnosti nastane v priebehu mesiaca samotné výživné patrí len v alikvotnej časti. Uvedené zodpovedá i pravidlám logického uvažovania, pretože ak by totiž v každom jednotlivom prípade mala účinnosť nastať vždy k prvému dňu príslušného mesiaca, v ktorom by rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť resp. by nastala iná okolnosť, na ktorú súd naviazal účinnosť úpravy, určovanie dátumu účinnosti úpravy vyživovacej povinnosti by nemalo praktický význam. V prípade ak účinnosť úpravy nastáva v priebehu mesiaca sa v zásade vždy vychádza z alikvotnej časti výživného v dotknutom mesiaci. Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že či je výživné stanovené pevnou sumou alebo percentuálne. Zmyslom výživného je pokrývať výdavky maloletého dieťaťa na každý deň príslušného mesiaca, z čoho následne vyplýva, že ak v priebehu mesiaca dôjde k zmene vyživovacej povinnosti, táto zmena je účinná odo dňa, ktorý určil súd, nie od prvého dňa nasledujúceho mesiaca. Teda rozsah výplatného náhradného výživného v prospech maloletého dieťaťa zo strany oprávneného nemá vplyv na to, akým v danom prípade bola exekučným titulom určená vyživovacia povinnosť vrátane jej rozsahu. Exekúciu možno vykonať na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že povinný dobrovoľne nespĺnil to, čo mu exekučný titul ukladá, a teda v exekučnom konaní sa uskutočňuje výkon priznaného nároku uvedeného v exekučnom titule. Záverom vyšší súdny úradník dospel k právnomu záveru, že v tomto exekučnom konaní oprávnený v zmysle § 48 ods. 2 Exekučného poriadku má nárok na vymoženie zameškaného výživného za mesiac november 2024 len v alikvotnej časti zodpovedajúcej sume vo výške 2,50 EUR, zameškaného výživného za mesiace 12/2024 - 04/2025 vo výške 187,65 EUR (37,53 EUR x 5), a preto celková hodnota predstavuje sumu vo výške 190,15 EUR. Po zohľadnení dobrovoľného plnenia povinného vo výške 15 EUR predstavuje dôvodne uplatnený nárok na zameškaného výživného sumu vo výške 175,15 EUR. A preto súd konajúc vyšším súdnym úradníkom zamietol návrh na vykonanie exekúcie v prevyšujúcej časti zodpovedajúcej sume vo výške 35,03 EUR pre nedôvodnosť a rozpor s § 48 ods. 2 Exekučného poriadku.

4. Proti uzneseniu sp. zn. 16Ek/1158/2025 zo dňa 06. 05. 2025 podal oprávnený v zákonnej lehote sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že žiadal vydať poverenie na vykonanie exekúcie na sumu 210,18 EUR a bežného výživného do budúcnosti. Uplatnená suma zameškaného výživného pozostáva z výživného za obdobie od 11/2024 do 04/2025 spolu vo výške 225,18 EUR, po zohľadnení čiastočnej úhrady vo výške 15 EUR. Podľa § 8 ods. 2 z. č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z., Úrad vypláca náhradné výživné poberateľovi náhradného výživného v hotovosti mesačne pozadu, najskôr od prvého dňa v mesiaci, v ktorom bola podaná žiadosť, ak tento zákon neustanovuje inak. Náhradné výživné sa vypláca za celý kalendárny mesiac, aj keď podmienky nároku boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca. Náhradné výživné sa nevypláca do cudziny. Na základe tohto zákonného ustanovenia nárok na náhradné výživné pre maloleté dieťa vznikol od 01.11.2024 za celý kalendárny mesiac v sume 37,53 EUR, aj keď podmienky nároku boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca. Oprávnený preto vyplatil náhradné výživné za celý mesiac november 2024 nakoľko mu táto povinnosť vyplýva zo zákonného ustanovenia. Zákon č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom neukladá vypočítavať alikvotnú časť náhradného výživného, ale vyplatiť ho za celý kalendárny mesiac. Z uvedeného dôvodu vznikla úradu pohľadávka voči povinnému za celý mesiac november 2024 vo výške 37,53 EUR, ktorú je matka maloletého dieťaťa povinná úradu uhradiť. Nepriznaním sumy 37,53 EUR za celý kalendárny mesiac november 2024 v exekučnom konaní, by došlo k ukráteniu práva úradu na vymáhanie uvedenej dlžnej sumy. A preto oprávnený mal za to, že povinný je povinný vrátiť celú časť (t. j. za celý mesiac november 2024) výživného, ktoré úrad vyplatil pre maloleté dieťaťa v náhradnej osobnej starostlivosti. Na základe uvedeného oprávnený navrhol súdu, aby sťažnosťou napadnutú uznesenie zrušil v celom rozsahu.

5. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

6. Podľa § 202 ods. 2 Exekučného poriadku písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

7. Podľa § 200 Exekučného poriadku na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

8. Podľa § 239 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

9. Podľa § 245 CSP v sťažnosti možno uvádzať nové skutočnosti a dôkazy, ak je to so zreteľom na povahu a okolnosti sporu možné a účelné.

10. Podľa § 248 CSP o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

11. Podľa § 249 CSP súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 250 ods. 1 CSP ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

13. Sudca po zistení, že sťažnosť bola podaná včas, oprávnenou osobou - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo uznesenie vydané, proti rozhodnutiu, proti ktorému je sťažnosť prípustná, a po skonštatovaní, že sťažnosť má zákonom predpísané náležitosti, preskúmal bez nariadenia pojednávania napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom, a dospel k záveru, že sťažnosť oprávneného nie je dôvodná. Sudca po preskúmaní napadnutého uznesenia vyššieho súdneho úradníka dospel k záveru, že skutkový stav veci bol zistený správne, z takto zisteného skutkového stavu bol vyvodený správny právny záver, ktorý bol náležitým spôsobom odôvodnený. Aj keď sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v sťažnosťou napadnutom uznesení, a podľa § 202 ods. 2 Exekučného poriadku nemusí rozhodnutie obsahovať odôvodnenie, na zdôraznenie správnosti, uvádza dôvody, pre ktoré nie je možné vyhovieť sťažnosti oprávneného proti napadnutému uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom.

14. Podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní sťažovateľa, nemožno považovať za porušenie či nerešpektovanie jeho práv.

15. Vychádzajúc z obsahu podanej sťažnosti ako aj obsahu exekučného spisu je zrejmé, že oprávnený v danom prípade namieta postup vyššieho súdneho úradníka, ktorý pri výpočte zameškaného výživného v mesiaci november 2024 vychádzal z jeho alikvótnej časti (t. j. z časti výživného pripadajúceho na obdobie od 29. 11. 2024 do 30. 11. 2024, t. j. v rozsahu dvoch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu do posledného dňa v mesiaci november 2024. Na druhej strane podľa názoru oprávneného výživné za tento mesiac patrí v plnej sume, a to s poukazom na § 8 ods. 1 a 2 zákona č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom, konkrétne § 8 ods. 1 a ods. 2 tohto zákona.

16. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia, podanej sťažnosti a relevantnej právnej úpravy musí sťažnostný súd konštatovať, že záver vyššieho súdneho úradníka je právne správny. Na podporu správnosti rozhodnutia sťažnostný súd úvodom pripomína, že rozhodnutie určujúce vyživovaciu povinnosť túto vyživovaciu povinnosť nezakladá, pretože tá vzniká zo zákona. Súдне rozhodnutie len deklaruje jej výšku (koľko), obdobie (od kedy) a platobné miesto (kde), kde má byť výživné poukazované. Práve v súvislosti s obdobím, na ktoré sa vyživovacia povinnosť určuje/upravuje, sťažnostný súd

dáva do pozornosti, že začiatok i koniec tohto obdobia sa odvíja od účinnosti úpravy vyživovacej povinnosti. O účinnosti rozhoduje súd, t. j. rozhoduje o tom, od kedy (od akého dátumu/momentu) je povinný rodič zviazaný k vyživovacej povinnosti v určenej výške, pričom tento moment môže podľa skutkových okolností konkrétnej veci naviazať napríklad na konkrétny deň, na deň podania návrhu na začatie konania alebo na deň právoplatnosti rozhodnutia, ktorým rozhoduje o vyživovacej povinnosti. Tu sťažnostný súd poukazuje na § 77 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý upravuje, že výživné možno priznať odo dňa začatia súdneho konania a ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, tak výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania. Pokiaľ teda súdne rozhodnutie určí, že úprava vyživovacej povinnosti nadobúda účinnosť dňom právoplatnosti rozhodnutia, znamená to, že od určeného dňa, t. j. odo dňa právoplatnosti, je povinný rodič zviazaný k vyživovacej povinnosti v zmysle súdneho rozhodnutia a v prípade, že účinnosť úpravy vyživovacej povinnosti nastane v priebehu mesiaca samotné výživné patrí len v alikvótnej časti. Uvedené zodpovedá i pravidlám logického uvažovania, pretože ak by totiž v každom jednotlivom prípade mala účinnosť nastať vždy k prvému dňu príslušného mesiaca, v ktorom by rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť resp. by nastala iná okolnosť, na ktorú súd naviazal účinnosť úpravy, určovanie dátumu účinnosti úpravy vyživovacej povinnosti by nemalo praktický význam. Tento záver oprávneného nepodporuje ani právna úprava Zákona o rodine a ani zaužívaná súdna prax, keď na účely výpočtu zameškaného výživného za stavu, že účinnosť úpravy nastáva v priebehu mesiaca sa v zásade vždy vychádza z alikvótnej časti výživného v dotknutom mesiaci (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoP/18/2021 zo dňa 28. 06. 2021, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/197/2021 zo dňa 16. 03. 2022, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5CoP/1/2022 zo dňa 23. 02. 2022, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/367/2020 zo dňa 26. 10. 2021 a ďalšie). Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že sa výživné stanovuje pevnou sumou. Uvedené totiž podľa názoru sťažnostného súdu neznamena, že jeho výška je v priebehu mesiaca nemenná. Naopak, sťažnostný súd má za to, že zmyslom výživného je pokrývať výdavky maloletého dieťaťa na každý deň príslušného mesiaca, z čoho následne vyplýva, že ak v priebehu mesiaca dôjde k zmene vyživovacej povinnosti, táto zmena je účinná odo dňa, ktorý určil súd, nie od prvého dňa nasledujúceho mesiaca.

17. Teda vyššie uvedené závery platia na vznik vyživovacej povinnosti, resp. v danom prípade na vznik oprávnenia úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vymáhať výživné v mene oprávnenej osoby, ktorá bola rozhodnutím súdu zverená do náhradnej starostlivosti, pričom podľa názoru sťažnostného súdu je irelevantné, v akom rozsahu oprávnený vyplatil v danom mesiaci náhradné výživné. Náhradné výživné možno považovať za sociálnu dávku, ktorej pravidlá vyplácania vyplývajú z osobitného predpisu, nie zo Zákona o rodine, pričom o tom, v akej výške a kedy sa táto dávka vyplatí, rozhoduje oprávnený, teda úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Túto dávku nemožno stotožňovať s vyživovacou povinnosťou rodičov voči deťom podľa Zákona o rodine, o ktorej rozhoduje súd, pričom exekučný súd je viazaný rozhodnutím o vyživovacej povinnosti a nie postupom úradu práce, a nemôže v prospech oprávneného vymáhať viac než mu exekučný titul priznáva. Exekúciu možno vykonať na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že povinný dobrovoľne nesplnil to, čo mu exekučný titul ukladá, a teda v exekučnom konaní sa uskutočňuje výkon priznaného nároku uvedeného v exekučnom titule.

18. Hoci výklad exekučného súdu v danej veci sa oprávnenému môže javiť ako v rozpore so záujmami oprávneného dieťaťa, môže tomu tak byť, avšak len za týchto konkrétnych skutkových okolností, pretože pokiaľ by napríklad došlo k zvýšeniu vyživovacej povinnosti v priebehu mesiaca, je naopak v záujme maloletého dieťaťa, aby zvýšeným výživným povinný rodič prispieval odo dňa účinnosti úpravy a nie až od nasledujúceho mesiaca. V nadväznosti aj na tento príklad tak sťažnostný súd nevidí dôvod na rozdielny výklad a postup.

19. Premietnutím vyššie uvedeného na prejednávajúcu vec tak vyšší súdny úradník správne rozhodol, keď konštatoval, že pokiaľ oprávnený žiadal v rámci zameškaného výživného vymáhať aj výživné za obdobie mesiaca november 2024, ktoré predchádzalo dňu nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu (t. j. za dni 01. 11. 2024 do 28. 11. 2024) jeho požiadavke nebolo možné vyhovieť, pretože na toto obdobie sa exekučný titul nevzťahoval, keďže vyživovacia povinnosť exekučným titulom je preukázateľne uložená až odo dňa 29. 11. 2024, v čoho dôsledku až od tohto dňa zároveň vzniklo aj oprávnenie oprávneného vymáhať vo svojom mene v prospech maloletého dieťaťa výživné. Zameškané výživné tak za obdobie od 01. 11. 2024 do 28. 11. 2024 oprávnenému neprináleží vymáhať (rozpor návrhu s § 48 ods. 2 Exekučného poriadku). K uvedenému sudca dopĺňa, že rozsah výplatného

náhradného výživného v prospech maloletého dieťaťa zo strany oprávneného nemá vplyv na to, akým v danom prípade bola exekučným titulom určená vyživovacia povinnosť vrátane jej rozsahu. Oprávnený má v prejednávanej veci právo žiadať výživné od rodiča vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa odo dňa nadobudnutia právoplatnosti súdom uloženej povinnosti v medziach exekučného titulu.

20. Uvedenými úvahami tak sťažnostný súd dospel k záveru o nedôvodnosti sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Ek/1158/2025 zo dňa 06. 05. 2025, a preto nemohol inak než podanú sťažnosť v celom rozsahu zamietnuť, tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

21. Keďže predmetom sťažnosti nebolo uznesenie, ktorým by sa konanie končilo a súčasne do vydania poverenia na vykonanie exekúcie je účastníkom konania len oprávnený (§ 35 ods. 1 Exekučného poriadku), a teda by nebolo medzi kým rozhodnúť o nároku na náhradu trov tohto konania, súd prvej inštancie o trovách sťažnostného konania nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).

Banská Bystrica, dňa 06. 11. 2025